

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Forslag til Kommissionsdirektiver om optagelse af aktivstofferne tritosulfuron, flutolanil, benfluralin, fluazinam, mepiquat og diuron på bilag I til direktiv 91/414/EØF om plantebeskyttelsesmidler.

Resumé

Kommissionen foreslår, at aktivstofferne tritosulfuron, flutolanil, benfluralin, fluazinam, mepiquat og diuron optages på bilag I til direktiv 91/414/EØF om plantebeskyttelsesmidler.

Hvis forslagene bliver vedtaget, vil det betyde, at stofferne optages på bilag til bekæmpelsesmiddelbekendtgørelsen. Forslagene har ingen økonomiske konsekvenser for borgerne og kun marginale konsekvenser for staten og erhvervsliv. Det er ikke muligt umiddelbart at vurdere konsekvenserne af forslagene for miljøbeskyttelsesniveauet.

1. Status

Foreløbige forslag til Kommissionsdirektiver "Draft Commission Directive amending Council Directive 91/414/EEC to include tritosulfuron, flutolanil, fluazinam, mepiquat, benfluralin, and diuron as active substance" er fremsendt eller forventes fremsendt til medlemsstaterne.

Forslagene har hjemmel i direktiv 91/414/EØF om plantebeskyttelsesmidler artikel 6, som fastlægger, at aktivstoffer skal optages på bilag I til direktivet.

Nogle af forslagene er blevet drøftet på arbejdsgruppemøde i Kommissionsregi den 13. - 14. marts 2008.

Forslagene forventes at komme til afstemning i Den Stående Komité for Fødevarer og Dyresundhed den 19. - 20. maj 2008. De skal vedtages i komitéprocedure efter forskriftsprocedure (1999/468/EF, art. 5).

Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen direktiverne. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig mod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny.

Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede direktiverne.

Da stofferne på nær tritosulfuron har været på markedet i EU før den 26. juli 1993, er baggrunden for forslagene om flutolanil, benfluralin, fluazinam, mepiquat og diuron direktivets artikel 8, stk. 2, hvorefter alle aktivstoffer, der var på markedet i EU før den 26. juli 1993 skal vurderes.

Da tritosulfuron ikke har været på markedet i EU før den 26. juli 1993, er baggrunden for forslaget plantebeskyttelsesmiddeldirektivets artikel 6, stk. 2 og 3 om proceduren for optagelse af nye EU-stoffer på bilag I.

2. Formål og indhold

De foreløbige forslag drejer sig om eller forventes at dreje sig om optagelse af aktivstofferne tritosulfuron, flutolanil, benfluralin, fluazinam, mepiquat og diuron på bilag I (positivlisten) til direktiv 91/414/EØF om plantebeskyttelsesmidler.

Stofferne er blevet vurderet af en medlemsstat, og vurderingen er derefter behandlet i mindre ekspertgrupper og endelig i arbejdsgrupper under Kommissionen eller i arbejdsgrupper under EFSA (Den Europæiske Fødevarsikkerheds Autoritet), hvor alle EU-landes pesticidmyndigheder har deltaget. Disse vurderinger har resulteret i ovennævnte forslag, der har til hovedformål at optage aktivstofferne på bilag I til direktiv 91/414/EØF. EFSA har udarbejdet en konklusionsrapport¹ over risikovurderingen af stofferne.

I følge udkast til vurderingsrapport, der kommer til at høre til direktivforslagene, har vurderingerne af stofferne ud fra de i bilag IV angivne anvendelsesområder vist, at det kan antages, at stofferne og midler indeholdende disse stoffer opfylder betingelserne i henholdsvis artikel 4 og artikel 5 i direktiv 91/414/EØF for optagelse på bilag I; dvs. at der ikke er uacceptable effekter på sundhed og miljø.

De angivne anvendelsesområder er:

Aktivstof	Anvendelsesområde
Tritosulfuron	Ukrudtsbekæmpelse i korn og majs
Flutolanil	Bekæmpelse af svampesygdomme i kartofler
Fluazinam	Bekæmpelse af svampesygdomme i kartofler
Mepiquat	Vækstreguleringsmiddel til korn
Benfluralin	Ukrudtsbekæmpelse i salat og endivie/julesalat
Diuron	Ukrudtsbekæmpelse i frugttræer

Når et aktivstof er optaget på bilag I, er det efterfølgende en national opgave at tage stilling til, om de plantebeskyttelsesmidler, aktivstoffet indgår i, kan godkendes til brug i det pågældende land. Denne stillingtagen skal ske på grundlag af de såkaldte ”ensartede principper” (bilag VI til direktivet) samt den viden om aktivstoffet, der er opnået ved vurderingen. Denne vurdering er sammenfattet på datablade i en vurderingsrapport, som er knyttet til direktivforslaget.

Når medlemsstaterne efterfølgende skal vurdere plantebeskyttelsesmidler indeholdende stofferne, skal der ifølge udkastet til vurderingsrapport for nogle af stofferne tages særligt hensyn til visse risici. Det kan f.eks. være risikoen for udvaskning til grundvandet af aktivstoffet og dets nedbrydningsprodukter, risiko for vandmiljøet, eller risiko for sprøjteførere. Det vil endvidere være angivet, at der om nødvendigt skal indføres risikobegrænsende foranstaltninger.

I vurderingsrapporterne fastlægges bindende sundhedsmæssige værdier, og de anvendelsesområder, der er vurderet i forbindelse med direktivforslaget, angives.

¹ Rapporterne er tilgængelige på EFSA's hjemmeside
http://www.efsa.eu.int/science/praper/conclusions/catindex_en.html

Flutolanil, fluazinam, mepiquat og diuron har ikke været til høring i den Videnskabelige Komité for Planter eller Panelet for Plantесundhed, Plantebeskyttelsesmidler og Restkoncentrationer heraf, da EFSA eller Kommissionen ikke har fundet det nødvendigt at stille specifikke spørgsmål om stofferne og vurderingerne.

Tritosulfuron har været til høring i den Videnskabelige Komité for Planter eller Panelet for Plantесundhed, Plantebeskyttelsesmidler og Restkoncentrationer heraf. Komitéen har udtalt, at metabolitten TBSA, som kan udvaskes til grundvand i koncentrationer over 0,1 ug/L, ikke er relevant i forhold til en potentiel risiko for mennesker.

Optagelse af stoffet på bilag I til direktiv 91/414 betyder, at Danmark forpligter sig til at acceptere fødevarer og foder med restindhold af stoffet, idet der i medfør af artikel 4, stk. 1, litra f i direktiv 91/414 bliver fastsat harmoniserede maksimalgrænseværdier for stoffet på en række afgrøder. Disse grænseværdier vil blive vurderet i forbindelse med, at de optages i særskilte direktiver.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen har ikke redegjort for nærhedsprincippet. Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger af en allerede vedtaget rådsretsakt, hvorfor Regeringen vurderer, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser:

Hvis forslagene bliver vedtaget, vil stofferne blive optaget på bilag 7 til bekendtgørelse nr. 533 om bekæmpelsesmidler.

Der er i dag ikke godkendt midler med tritosulfuron, flutolanil, benfluralin eller diuron i Danmark.

Der er godkendt midler med fluazinam, og mepiquat i Danmark. Midler med fluazinam er godkendt til bekæmpelse af svampesygdomme i kartofler og løg, og midler med mepiquat er godkendt til vækstregulering af korn og frøgræs.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Hvis stofferne optages på bilag I, forventes direktiverne at træde i kraft 1. januar 2009 og at skulle være implementeret et halvt år efter ikrafttrædelsen. 4 år efter ikrafttrædelsen skal eventuelle danske godkendelser med fluazinam og mepiquat være vurderet på ny og eventuelt være ændret i overensstemmelse med direktivet.

Denne revurdering får marginale administrative konsekvenser for Miljøstyrelsen og erhvervslivet.

Der er i øvrigt ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for stat og kommuner.

Beskyttelsesniveau:

Det er ikke umiddelbart muligt at vurdere konsekvenserne for beskyttelsesniveauet i Danmark ved en optagelse af aktivstofferne på bilag I til direktiv 91/414/EØF, idet effekten på beskyttelsesniveauet vil afhænge dels af, om der konkret søges om godkendelse af et middel med det pågældende aktivstof i Danmark, og dels af den efterfølgende nationale vurdering af, om midlerne kan godkendes under danske forhold.

5. Høring

Forslaget har været forelagt Miljøspecialudvalget hvor der er indkommet hørings svar fra Dansk Industri, Forbrugerrådet, DANVA og Greenpeace.

Dansk Industri havde ingen bemærkninger til forslaget.

Forbrugerrådet oplyste, at de af ressourcemæssige årsager ikke havde mulighed for at forholde sig til forslaget.

DANVA oplyser, at der for flere af stofferne ikke foreligger tilstrækkelig information til grundlaget for at træffe beslutningen om optagelse af stofferne på bilag 1 og DANVA opfordrer til at kræve behandlingen af disse stoffer udsat med baggrund i den manglende dokumentation.

Greenpeace opfordrer til at stemme imod en optagelse af diuron, fluazinam og tritosulfuron da stofferne eller metabolitter fra stofferne er fundet i dansk eller udenlandsk grundvand. Derudover finder Greenpeace det betænkeligt hvis Danmark støtter en optagelse af flutolanil og mepiquat så længe de ikke har været i høring i den Videnskabelige Komité for Planter eller Panelet for Planter sundhed, Plantebeskyttelsesmidler og Restkoncentrationer heraf.

6. Forhandlingssituation

Forslagene forventes vedtaget med kvalificeret flertal.

7. Dansk holdning

Ved behandlingen i EU er det vurderet, at der generelt er sikre anvendelser for stofferne tritosulfuron, flutolanil, benfluralin, fluazinam, mepiquat og diuron til de foreslåede formål.

Danmark er enig i denne vurdering for så vidt angår flutolanil, fluazinam, mepiquat og diuron.

Danmark er derimod uenig i, at der generelt er sikre anvendelser for tritosulfuron og benfluralin. For tritosulfuron lægger forslaget op til at optage stoffet, uanset at nedbrydningsprodukter ifølge beregningerne kan udvaskes til grundvandet i koncentrationer, der overskrider grænseværdien på 0,1 µg/L. Ved EU-vurderingen er det vurderet, at nedbrydningsprodukterne ikke er relevante, og at der ikke er en sundhedsrisiko ved de beregnede koncentrationer. Danmark finder, at nedbrydningsprodukterne fra tritosulfuron er relevante, og at grænseværdien derfor vil blive overskredet, hvorved beskyttelsesniveauet forringes.

For benfluralin lægger forslaget op til at optage stoffet, uanset at der jf. EFSA's konklusion udestår en vurdering af udvaskningen til grundvand for metabolitten B12, og der ikke er vist sikker anvendelse for fugle, pattedyr og vandorganismer. Danmark kan derfor ikke støtte optagelsen af benfluralin på bilag I.

Hørings svarene fra Greenpeace og DANVA giver ikke Miljøstyrelsen anledning til at ændre vurderingen af forslagene vedrørende aktivstofferne flutolanil, fluazinam, mepiquat og diuron, idet der ved behandlingen i EU er vist mindst en sikker anvendelse f.s.v.a. grundvand. Det er efterfølgende en national opgave at tage stilling til, om plantebeskyttelsesmidler som indeholder aktivstofferne kan godkendes til brug i det pågældende land. For at få en sådan national godkendelse af et plantebeskyttelsesmiddel skal der være vist sikker anvendelse mht. grundvand under hensyntagen til de nationale forhold.

Der er på EU-plan endnu ikke fastsat harmoniserede regler om beregning af den såkaldte AOEL-værdi (Acceptable Operator Exposure Level) eller modeller for beregning af den eksponering sprøjteførere eller arbej-

dere udsættes for under sprøjtningen eller ved arbejde med behandlede planter. I vurderingsrapporterne for henholdsvis tritosulfuron, flutolanil, benfluralin, fluazinam, mepiquat og diuron er der imidlertid angivet AOEL-værdier under bindende sundhedsmæssige værdier.

I lighed med den danske linie i tidligere forslag om optagelse af aktivstoffer på bilag I til direktiv 91/414/EØF, arbejder Danmark for, at Kommissionen afgiver en erklæring, der anfører, at AOEL-værdien ikke er bindende, såfremt der ikke er fastsat harmoniserede regler for fastsættelse af denne.